

Protestantse
Kerk

September 2019

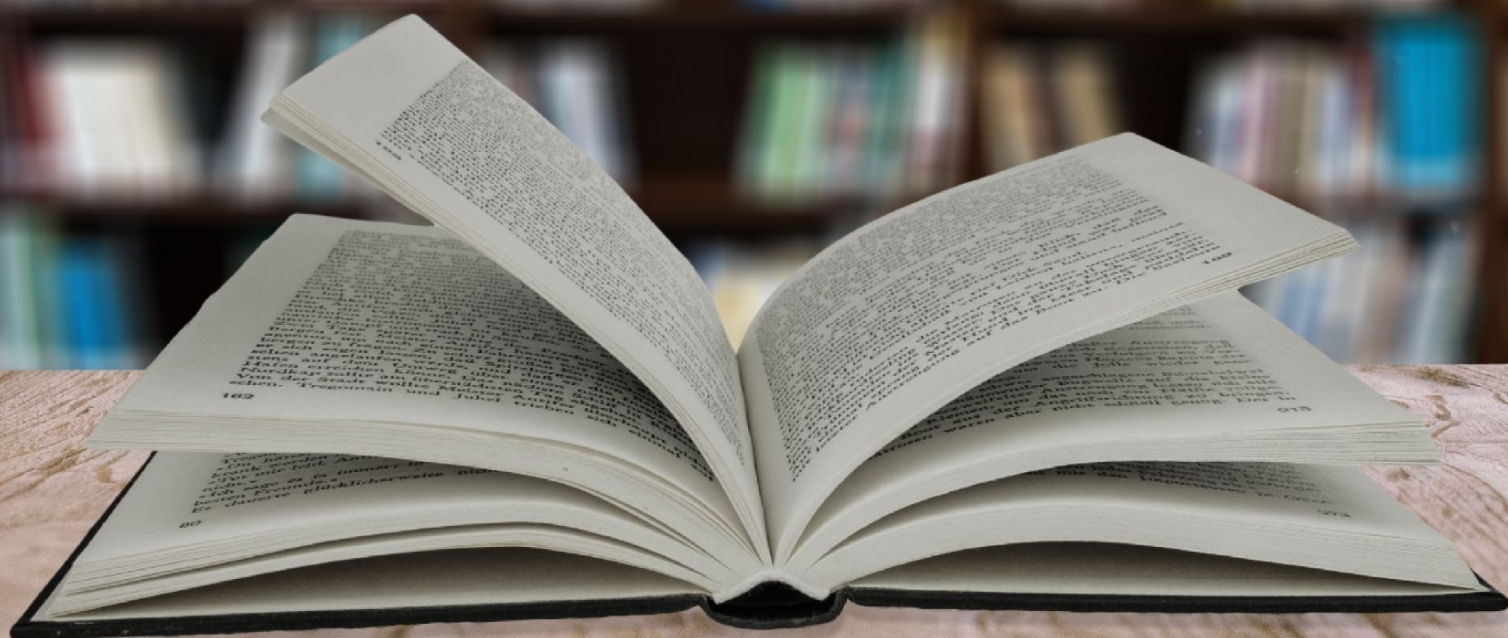
Kerk in IJsselmonde

Adriaen Janszkerk

Groene Tuinkerk

Pelgrimskerk

Zin om te leren

September

Kerkdiensten

ko=kinderopas kn=kinderdienst	Zondag 1 sept	Zondag 8 sept	Zondag 15 sept	Zondag 22 sept	Zondag 29 sept
ADRIAEN JANSZKERK Kasteelweg 50	10.30 uur: ko + kn Ds. J. Schaap <i>Koffie voor en na de dienst</i> <i>Dienst nieuwe stijl</i>	10.00 uur: ko + kn Ds. J. Schaap <i>Viering Heilig Avondmaal</i>	10.30 uur: ko + kn Dhr. Jos Refo <i>Koffie voor en na de dienst</i> <i>Dienst nieuwe stijl</i>	10.00 uur: ko + kn Ds. J. Schaap <i>Extra collecte: Fam. Romijn, Rusland</i>	10.00 uur: ko + kn dhr. Nico Bontenbal
PELGRIMSKERK Reyerdijk 51	10.00 uur: ko + kn Ds. J. Slager <i>Koffie na de dienst</i>	10.00 uur: ko + kn Ds. J. Slager <i>Koffie na de dienst</i> 16.00 uur: Praisedienst	10.00 uur: ko + kn Dhr. M. van Welie <i>Koffie na de dienst</i>	10.00 uur: ko + kn Ds. J. Slager Startzondag voorb. H. Avondmaal <i>Koffie na de dienst</i>	10.00 uur: ko + kn Ds. J. Slager <i>Heilig Avondmaal</i> <i>Koffie na de dienst</i>
GROENE TUINKERK Groene Tuin 353	10:00 uur: Mw. Ds. H.P. Hummel <i>Collecte: Kerk & Wereld-diaconaat</i> <i>Viering H. Avondmaal</i> <i>Koffie na de dienst</i>	10:00 uur: Mw. Ds. E. Lingen, Sommelsdijk <i>Collecte: Diaconie en K.A.</i> <i>Koffie na de dienst</i>	10:00 uur: Ds. J. Brederveld, Rotterdam <i>Collecte: Vredesweek</i> <i>Koffie na de dienst</i>	10:00 uur: Mw. Ds. H.P. Hummel Startzondag <i>Collecte: JOP/Jeugdwerk PKN</i> <i>Koffie na de dienst</i>	10:00 uur: Mw. Ds. M.Pieterse, Nkerk a/d IJssel <i>Collecte: Kerk</i> <i>Koffie na de dienst</i>
Nw. SONNEBURGH Ravenswaard 5	10:00 uur: Dhr. G. Laheij	10:00 uur: Dhr. R.H.M. de Jonge	10:00 uur: Prop. J. Bos	10:00 uur: Ds. W.H. van Boeijen	10:00 uur: Ds. A.L.A. den Besten
MEERWEIDE	10:30 uur: Mw.Ds. E.A. van Halsema		10:30 uur: Ds. J. Slager		10:30 uur: Ds. J. Schaap
MAASSTAD Ziekenhuis	10:00 uur: Dhr. A. Besems	10:00 uur: Ds. C. vvan der Niet	10:00 uur: Pastor H. Wolterink	10:00 uur: Mw. Pastor D. van der Hijden	10:00 uur: Dhr. H. Kruit
SMEETSLAND	11:00 uur: Dhr. G. Kruit		11:00 uur: Mw. Ds. E. Lingen-van Veen		

Predikanten

Groene Tuinkerk
Mw. ds. H.P. Hummel
06 - 15 86 64 02
predikant.groenetuinkerk@gmail.com

Adriaen Janszkerk
Ds. J. Schaap
010 - 304 02 33
06-36 43 83 98
schaapherder@solcon.nl

Pelgrimskerk
Ds. J. Slager
010 - 482 42 08
06 - 40 17 82 43
slager.j@kpnplanet.nl

Geestelijk verzorgers

Meerweide
Ds. E.A. van Halsema
0180-443 884
riane.van.halsema@aafje.nl

Smeetsland
Mw. ds. E. Lingen
088-823 13 43
elingen02@aafje.nl

Sonneburgh
Ds. A.L.A. den Besten
010 - 310 045
010- 479 9111
b.den.besten@sonneburgh.nl

Kerkelijk werker

Groene Tuinkerk
Mw. W. Meijboom
010-416 68 54
home71@kpnmail.nl

Pastoraat

Adriaen Janszkerk
mw. Elizabeth Scheepbouwer
0180 - 619 307
06 - 83 81 18 47

Pelgrimskerk
mw. Louise den Hartog
0180 - 721897
06 - 49747356
pastoraat@kerkinijsselsonde.nl

Van de redactie

"Je hebt pas een goede vakantie gehad als je het wachtwoord van de computer op je werk niet meer weet!". Dat zei een collega van mij altijd en eigenlijk klopt dat wel.

Dat je zo'n relaxte, zorgeloze en mooie tijd hebt gehad dat je nog niet klaar bent om weer verder te gaan met het leven van alledag.

Graag willen we dat vakantiegevoel langer vasthouden. Vaak lukt ons dat niet. Stress of zorgen krijgen zomaar weer vat op ons.

Deze maand is het thema *Zin om te leren*. Een levenlang leren geldt voor iedereen. Op school, in je werk of in je contacten met anderen.

Ook hebben we in de kerk in september de startzondag. Na deze zondag beginnen alle activiteiten binnen de kerk weer.

Het zou geweldig zijn als we dit seizoen leren om relaxt en vol vertrouwen te blijven. Dat we elkaar ook kunnen stimuleren om dat gevoel vast te houden.

Gelukkig is er geen wachtwoord nodig om dichterbij God te leven. Gewoon beginnen.

Ik heb er zin in!

Germa van Veen
Redactielid

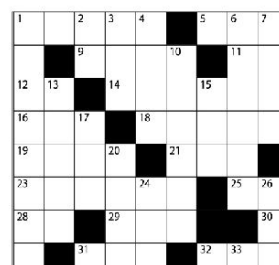
Zin om te leren

<i>Rooster kerkdiensten</i>	.....	2
<i>Van de redactie / inhoudsopgave</i>	.....	3
<i>Overdenking</i>	.....	5
<i>Interview</i>	.....	6
<i>Recept</i>	.....	7
<i>De boodschappenkar en de Bijbel</i>	.....	8
<i>Boekbespreking</i>	.....	9
<i>Ik geef de pen door aan...</i>	.....	10
<i>Even voorstellen</i>	.....	11
<i>Gezamenlijke berichten</i>	.....	12
<i>Puzzel</i>	.....	12
<i>Groene Tuinkerk</i>	.....	13
<i>Hervormde gemeente</i>	.....	16
<i>Adriaen Janszkerk</i>	.....	18
<i>Pelgrimskerk</i>	.....	20
<i>Nieuws uit de huizen</i>	.....	22
<i>Samen uit</i>	.....	24
<i>Oplossing puzzel</i>	.....	25
<i>PKN nieuws</i>	.....	26
<i>Servicepagina</i>	.....	27
<i>Kinderpagina</i>	.....	28

Pag. 8

Pag. 12

*Kijk naar de vogels in de lucht:
ze zaaien niet en oogsten niet
en vullen geen voorraadschuren,
het is jullie hemelse Vader die ze voedt.*

Matteüs 6,26

Zin om te leren!

Blijf jij echter bij wat je geleerd hebt en waarvan je verzekerd bent, omdat je weet van wie je het geleerd hebt, en je van jongs af de heilige Schriften kent, die je wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is. Héél de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust. (II Timotheüs 3:14-17)

Wanneer jij dit stukje leest, ben je waarschijnlijk net weer met school of met je opleiding begonnen. Na best een lange vakantie had je er vast wel zin in. Nieuwe boeken, een nieuw jaar, misschien zelfs een overgang naar een andere school of opleiding. Super is dat: als je zin hebt om te leren.

Laten we eerlijk zijn: leren kan ontzettend gaaf zijn. In het begin van een nieuw seizoen voel je dat duidelijk. Alleen in de loop van een seizoen kun je het soms kwijt raken. Op twee manieren. De ene manier is dat je denkt: dit lukt me toch niet, ik kan het niet. Dan haak je af omdat het te moeilijk voor je is, het frustreert je en daardoor krijg je er een hekel aan. De andere manier is dat je denkt: ik weet dit allemaal al lang, ik kan dit al. Dan is het juist te makkelijk voor je, je verveelt je en ook dan valt het leerproces stil.

Alleen als de leraren goed aansluiten bij waar jij zit - niet te moeilijk, maar zeker ook niet te makkelijk - merk je dat je uitgedaagd wordt om te leren. En dan is leren gaaf. Je merkt dat je verder komt. Dingen gaat begrijpen en vaardigheden ontwikkelt die je daarvoor niet had. Je groeit, je wordt een slimmer, wijzer, bekwamer, vaardiger mens. Leren is een centraal woord in het christelijk geloof.

Ik heb hierboven een paar verzen uit de Bijbel opgeschreven. Ze komen uit een brief die Paulus geschreven heeft aan de jonge Timotheüs. Terwijl Timotheüs nog jong was, had hij al een verantwoordelijke taak gekregen in de kerk. Om iets te kunnen betekenen in de dienst van de Heere hoef je beslist niet oud te zijn.

Denk maar aan de jonge Samuël, aan het meisje Maria, aan het dienstmeisje van Naäman, of aan de jonge David. Allemaal hebben zij toen zij jong waren geleerd om de Heere lief te hebben.

Timotheüs had dat ook geleerd. Van zijn moeder. Hij leefde, net als wij, in een donkere tijd. Een tijd waarin mensen veel bezig waren met zichzelf en waar ze zelf zin in hadden. Het was een tijd waarin velen helemaal geen zin hadden om iets van de Heere te horen of te leren. Er gingen wel mensen naar de kerk.

Maar soms vroeg je je af of ze in die kerk ooit wel iets geleerd hadden – zo weinig ging er van hen uit. Je zag niets bij hen dat je jaloers maakte, dat je zin gaf om de Heere te zoeken.

In zo'n kerk heeft Timotheüs al jong de leiding gekregen. Hij was wel jong. Maar van jongsaf is hij gezegend met een moeder, die hem heel de heilige Schrift, de Bijbel heeft voorgelezen en uitgelegd. Wat een zegen is het als je zo'n moeder hebt. Stel je voor dat je ouders hebt, die je wél het mooiste speelgoed geven, maar geen eten en drinken. Dat zou toch vreselijk zijn? De moeder van Timotheüs wist dat haar zoon een ziel heeft, die goed geestelijk voedsel nodig heeft. Vanuit onszelf hebben we geen trek in dit geestelijke voedsel, doordat we met een zondig en opstandig hart geboren worden. Maar Timotheüs' moeder wist dat dit Woord nodig is en ons wijs kan maken tot zaligheid. Ze las haar kind voor met de hoop en het gebed dat dit Woord haar kind geestelijk levend zou maken en van jongs af zou voeden. Als God je levend maakt, dan ga je inzien dat je in grote nood bent, jij en heel de wereld om je heen. Maar je gaat ook inzien dat de Heere Jezus een levende Heere is, Die redt en levend maakt, Die je wil opvoeden tot een man of vrouw van God.

Toen de apostel Paulus eens op bezoek kwam, is Timotheüs tot een levend geloof gekomen. Maar zijn moeder had het nodige, voorbereidende werk gedaan. Nu draagt Timotheüs de verantwoordelijkheid om in zijn gemeente anderen met de Bijbel te onderwijzen, te corrigeren, te verbeteren, op te voeden, toe te rusten om te leven in dienst van de Heere. Terwijl hij nog jong is. Trouwens: wat leer je dáár veel van: verantwoordelijkheid krijgen om anderen te leren. Een nieuw seizoen is begonnen. Ik hoop en bid dat we veel zullen leren: van Gods Woord en van elkaar. Ik heb er veel zin, jij hopelijk ook!

Ds. Jos Slager

Annejet van der Zijl

Annejet van der Zijl (1962), schrijfster en historica. Ze schreef veelgeprezen boeken over o.a. Annie M.G. Schmidt en Prins Bernhard. Haar ouders hadden gereformeerde wortels, maar gingen niet naar de kerk. 'Via mijn Limburgse man leerde ik het katholicisme kennen. Als ik ooit behoefte krijg aan een actievere geloofsbeleving kies ik daarvoor: ik vind het een heel menselijke godsdienst.'

vrijheid – schepping – barmhartigheid – vergeving – liefde – menselijke waardigheid
klooster – eucharistie – verrijzenis – troost – God – Jezus Christus – Heilige Geest

Vrijheid In de zestiger en zeventiger jaren waarin ik opgroeide werd het begrip vrijheid vooral opgevat als: geen bindingen, geen afspraken, geen verplichtingen. Maar ik heb niets tegen binden, afspraken of verplichtingen. Mijn vrijheid gaat vooral over de mogelijkheid om het soort leven te kiezen dat je het best past. Ooit verklaarde iedereen me voor gek omdat ik mijn baan opzei om te gaan schrijven: ik ging er immers financieel zo op achteruit. Maar het niet per se nodig hebben van al te veel geld of materiële zaken ervaar ik als een veel groter goed dan een vast salaris.

Ook de vrijheid om te kunnen mislukken en weer helemaal opnieuw te moeten beginnen is me zeer lief. Aan Prins Bernhard heb ik wel gezien hoezeer een mens de gevangene kan worden van rijkdom en populariteit. Ik probeer mijn leven dus bewust zo in te richten, dat ik altijd de luxe heb om weer arm en onbekend te kunnen worden.

Troost Het menselijk bestaan is, zoals we alle-maal weten, in wezen toch maar al te vaak een tranendal. Er is zoveel onrecht, er is zoveel verdriet, er is zoveel lijden waar je met de beste wil van de wereld geen zin aan kunt geven. Gelukkig heeft God, of hoe je het Opperwezen ook wilt noemen, ons veel vormen van troost gegeven. Voor mij zijn dat natuur en kunst. Kunst, omdat het je het gevoel kan geven dat je niet de enige bent die iets bepaalds voelt of ervaart en het je dus minder eenzaam maakt. En natuur omdat die juist geen woorden of zelfs mensen nodig heeft: daar klopt gewoon alles, altijd, en dat is op zich al een troost.

Liefde Omdat dat uiteindelijk is waar alles om draait. In de woorden van Annie M.G. Schmidt in haar allerlaatste interview: 'Een mens redt het alleen maar als hij het gevoel heeft dat er van hem gehouden wordt.' De therapeutendoctrine dat je vooral van jezelf moet leren houden, heb ik altijd een beetje onzin gevonden. Volgens mij kun je beter zorgen dat ánderen van je houden. Dat hoeft niet per se een partner te zijn - dat kunnen ook andere familieleden of vrienden zijn, of desnoods je klantenkring of je huisdier. Of God, als dat een levende aanwezigheid voor je is. Als je maar het idee hebt dat er iets of iemand buiten jezelf is die zegt: 'Het is fijn dat je bestaat.'

Samen eerlijk eten

September vraagt om aandacht voor 'goed samenleven' met onder meer Ziekenzondag, de Vredesweek en de Week van het Landschap. In 1987 kwam daar extra aandacht bij voor de zorg voor de schepping. Ook staat in kerken een startzondag of een kerkproeverij op de agenda, waarbij mensen 'van buiten' worden uitgenodigd. Daar hoort na afloop natuurlijk fair-trade koffie bij of kruidenthee met Bijbelse kruiden, zoals munt uit een eigen kerktuin. En iets om te eten, om de smaak van geloof, hoop en liefde te delen.

Olijven

De olijfboom is een van de acht genoemde zegeningen in het land van de Bijbel. Het wordt als beeld gebruikt door de profeten Jeremia, Hosea en in de brief aan de Romeinen. In psalm 52 is de boom beeld van een rechtvaardig mens. De olijftak is een symbool van vrede geworden. Het was een duif die na de zondvloed een olijftak aan Noach bracht als bewijs dat leven op aarde opnieuw mogelijk is.

Rozemarijn

In de landen rond de Middellandse Zee is de altijdgroene, heerlijk geurende rozemarijn een beeld van liefde en vriendschap. Daarom voor deze maand een cake met hoop op vrede, gedragen door vriendschap en liefde, over eigen grenzen heen. Voor meer recepten die recht doen aan de aarde en mensen, zie www.sameneerlijketen.nl, een van de groene websites van de Raad van Kerken.

Olijvencake met rozemarijn

Ingrediënten

- 150 gram bloem
- 1 zakje bakpoeder
- 2 eetlepels olijven zonder pit, in ringen of stukjes gesneden
- 2 takjes rozemarijn, de naaldjes fijngeknipt of vermalen
- 4 eieren
- 150 ml (olijf) olie
- 100 ml melk
- 2 eetlepels yoghurt
- snuf zout of tabasco

Bereidingswijze:

Verwarm de oven voor op 180 graden. Bekleed een cakevorm met bakpapier. Meng bloem, bakpoeder, stukjes olijven en rozemarijn met de hand door elkaar. Klop de eieren met een garde tot een schuimige massa en vermeng met de olie, melk en yoghurt en een snuf zout en/of tabasco. Spatel het bloem-mengsel door de eieren en schep het gladde beslag in de cakevorm. Bak in het midden van de oven ca. 35-40 minuten.

Bron:

Recept van Beatrijs Corveleijn o.s.c in: Clara's Bron- recepten voor eenvoudig leven en (h)eerlijk koken, Berne Media 2017

De boodschappenkar en de Bijbel (6)

GELEGENHEID – heb ik oog voor de mensen die ik tegenkom bij het boodschappen doen?

Aan het einde van elke kerkdienst legt de predikant námens God en námens de Heere Jezus de zegen op de gemeente. De gemeente wordt namelijk uitgezonden.

Zendingswerk is niet beperkt tot enkele mensen die naar andere landen gaan om daar het Evangelie te brengen. Iedere christen wordt aan het einde van de kerkdienst gezonden naar de plaats die de Heere hém of háár gegeven heeft. In het gezin, op de werkplek, maar ook in de omgeving waar je woont ben je geroepen om in woord en daad een getuige van het Evangelie te zijn.

Wij leven in een verloren wereld. Temidden van een mensheid die haar eigen nood niet beseft, haar schuld tegenover God, het oordeel dat ons wacht na onze dood. Alleen door het geloof in Jezus Christus kan een mens verlost worden en eeuwig leven ontvangen. Maar hoe zullen mensen tot het geloof in Jezus Christus komen, als ze Zijn Evangelie-boodschap niet horen? Hoe zullen mensen gered worden, als zij niet in contact komen met mensen die zelf weten van Zijn heerlijke redding en verlossing?

Elke zondag, aan het einde van de kerkdienst, ontvangt de gemeente de zegen wanneer ze uitgezonden wordt, de wereld in. 'Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u' – zegt de Heere Jezus tegen Zijn leerlingen. Wanneer wij dus naar de plekken toegaan, waar de Heere ons gesteld heeft, komen wij daar de mensen tegen voor wie Hij ons geroepen heeft.

Dit kán je in een krampachtige houding terecht laten komen. Weerstand oproepen: 'moet ik soms, als ik boodschappen ga doen (of als ik naar mijn werk ga), de hele dag proberen iets van het Evangelie te delen? Hoe kan ik dan nog fatsoenlijk mijn boodschappen doen of goed mijn werk doen?'

Nee, deze kramp is niet de bedoeling en ook niet nodig. Maar tegen degene die hier niet over piekert, die nátuurlijk dit níet gaat doen, zou ik ook iets willen zeggen: Als u, als jij een christen bent, dan is het je dagelijks verlangen om je lichaam aan Gods dienst te wijden.

Je bent niet meer van jezelf. Je weet je gekocht en betaald door het bloed van Christus. Je bent Zijn eigendom, beschikbaar voor dat waartoe Hij je roept. Goed je werk doen, zorgvuldig je boodschappen doen, dat zijn taken waartoe we geroepen zijn. Die zijn in zichzelf belangrijk en waardevol.

Maar, we moeten er ook voor open staan, dat God in ons dagelijkse leven mensen en situaties op onze weg brengt, waarin Hij wil dat wij iets zullen betekenen. Iets zullen doen of zullen zeggen, dat mensen laat merken dat onze Heere leeft en goed is.

Het is belangrijk, maar ook mooi, om hiervoor open te staan, op zulke momenten te letten, ja, er in ons gebed aan het begin van de dag ook om te vragen. Door geregeld naar dezelfde winkels toe te gaan, of ook ongeveer op dezelfde tijdstippen, ga je mensen vaker tegenkomen. Gewoon een praatje maken, kan soms leiden tot mooie dingen. Waarom zou je niet aan die Turkse bakker, die Pakistaanse kleermaker, of die echte IJsselmondenaar met zijn leuke zaakje, gewoon eens vragen: hoe gaat het? En die persoon ook regelmatig betrekken in je gebed?

Vraag jezelf eens af hoeveel mensen diegene eigenlijk heeft, die voor hem of haar bidden. Zo kan dát wat sommigen zien als het saaie, noodzakelijke, alledaagse boodschappen doen, veranderen in een zendings-avontuur, met alle bijbehorende verhalen, voorbeelden van teleurstelling, maar ook van succes en van bijzondere dingen die God doet. Laten we, wanneer we elkaar als christenen op zondag of op onze Bijbelkring ontmoeten, vooral ook iedere keer tijd nemen om zulke verhalen met elkaar te delen en elkaar aan te moedigen!

Jos Slager

WIE BEN JIJ, O LIEFDE

Auteur:

Frans van der Lugt s.j.

ISBN: 978-904-352-9877

Prijs: € 20,-

Recensent **Teun-Jan Tabak**
is journalist, gespecialiseerd
in kerkelijke en religieuze
berichtgeving.

ULTIEME LIEFDE - TOT DE DOOD

Wie ben jij, o liefde' zo luidt de titel van het boek met daarin het verzameld werk van Frans van der Lugt s.j. Het is het verzameld werk van pater Frans, de man die ten tijde van de burgeroorlog in Syrië weigerde te vertrekken uit de belegerde stad Homs, die zijn parochianen niet wilde verlaten, maar dat besluit met de dood moest bekopen.

Op 7 april 2014, enkele dagen voor zijn 76e verjaardag, werd hij in zijn huis vermoord. Dan krijgt de titel 'Wie ben jij, o liefde' toch een andere smaak. Bij je kudde blijven, terwijl je weet dat het het einde van je leven kan betekenen, is dat geen vorm van ultieme liefde?

Pater Frans van der Lugt was een Nederlandse jezuïet die vanuit de oude belegerde binnenstad van het Syrische Homs wereldwijd bekendheid verwierf toen in het voorjaar van 2014 - de burgeroorlog was op zijn hoogtepunt - zijn aangrijpende videoboodschappen de wereld rondgingen. Abouna Francis, zoals hij in Syrië genoemd werd, klaagde de mensonwaardige omstandigheden aan waarin de bewoners van Homs, onder wie een klein groepje christenen, probeerden te overleven. Hij weigerde de stad te ontvluchten omdat niet iedereen met hem weg kon. Pater Frans koos voor de Syrische mensen met wie hij zijn hele leven had gedeeld, christen of moslims.

Frans van der Lugt was niet alleen theoloog, maar ook psycholoog. Hij studeerde in Libanon en Frankrijk, werkte ook nog enkele jaren als groepsleider in Nederland, voordat hij zich in 1980 definitief in Syrië vestigde.

In dit boek gaat het over de wijze waarop mensen omgaan met hun verlangen naar liefde, erkenning en gevoel van eigenwaarde. Vanuit de Arabische samenleving houdt pater Frans ons toch een spiegel voor die leerzaam is. Voor wie wil lezen over zaken als vergeving, liefde, ouderschap, lijden en eenzaamheid vanuit een christelijke inspiratie is dit een lezenswaardig boek. ■

Ik geef de pen door aan ...

Mijn naam is **Elizabeth Scheepbouwer-de Jager**.

Ik ben al 48 jaar getrouwd met Cor en samen hebben we twee dochters en 3 kleinkinderen.

In het kerkblad sta ik vermeld als Contactpersoon Pastoraat voor de **Adriaen Janskerk**.

In ben geboren en opgegroeid in Sportdorp. In mijn jeugd waren, als eerste de Houten Kapel en later de Hoeksteenkerk, de plaatsen waar ik iedere zondag met mijn ouders naar toe ging en waar ik graag kwam voor de zondagsschool, de kinderclub van Pita Monster en de kerkdiensten. Ik bewaar hele mooie herinneringen aan die tijd. Mijn ouders hebben daar jarenlang kerkenwerk gedaan.

In mijn tienertijd ben ik naar het koor gegaan, dat mede was opgericht door mijn ouders.

Ik heb 55 jaar gezongen op het koor De Hoeksteen, waarvan ik de laatste 35 jaar voorzitter mocht zijn. Het koor heeft veel betekend in mijn leven, want ik heb er Cor, mijn man, leren kennen en we zijn altijd samen blijven zingen. Muziek speelt nog steeds een grote rol in ons leven.

Ik voel mij verbonden met de AJK omdat wij daar met ons koor vaak hebben gezongen en concerten hebben gegeven. Ik voel mij daar helemaal thuis.

Ik ben gedoopt en heb belijdenis gedaan, maar ik heb Jezus pas echt leren kennen na een moeilijke periode in mijn leven.

In 1983 ben ik tot geloof gekomen en heb daarna vele jaren doorgebracht in een evangelische gemeente in Barendrecht, waar ik ook echt gegroeid ben in mijn geloof.

Na het overlijden van mijn moeder in 2016, voor wie ik 12 jaar mantelzorger ben geweest, heb ik dan ook de keuze gemaakt om mij aan te sluiten bij de AJK.

In januari 2018 ben ik bevestigd als ouderling in de AJK en maak ik deel uit van het Pastoraat. Dit werk heeft mijn hart en ik hoop daar veel in te kunnen betekenen.

U mag mij altijd aanspreken als u mij in de kerk ziet, voel u vrij daarin.

Ooit wil ik nog... toen ik jonger was zou ik zeggen "Ik hoop nog eens naar Frankrijk te gaan en daar te gaan wonen en werken".

Ik vind Frankrijk een heerlijk land, het voelt altijd als thuiskomen als ik daar ben, maar dat is er nooit van gekomen en dat kan ook niet meer.

We blijven zolang het kan onze vakantie daar doorbrengen. We hopen samen nog lang te genieten van de tijd die ons gegeven wordt en mee te leven met onze geweldige dochters en kleinkinderen, die veel voor ons betekenen.

Mijn naam is **Annelies ter Meulen**.

Ik ben 65 jaar, woon al 14 jaar in Rotterdam en ruim 5 jaar in IJsselmonde. Na diverse relaties ben ik al weer 5 jaar gescheiden en woon heel prettig in de Grienderwaard.

Na ruim 40 jaar niet meer in de kerk geweest te zijn, ga ik sinds 5 jaar naar de kerk, eerst in Capelle a/d IJssel en vanaf 2016 naar de **Groene Tuinkerk**. Vrij snel werd ik gevraagd als contactpersoon voor de bewoners in Sonneburgh, die nog lid zijn van onze kerk. Ik ervaar dat als heel gezellig, de bewoners waarderen dit heel erg en ik heb leuke contacten opgebouwd. Ik voel me heel betrokken bij de kerk en ervaar een hele warme gemeenschap bij de Groene Tuinkerk.

Als vrijwilligster in het Verpleeghuis Smeetsland ben ik 3 halve dagen activiteitenbegeleidster en 1x per maand bij de Protestantse dienst als extra hulp voor het halen en brengen van de bewoners. Ik haal hier heel veel voldoening uit en ga graag met de bewoners een praatje maken.

Ik ben opgegroeid in een hervormd gezin in de Betuwe en heb

op een christelijke Mulo gezeten. Daardoor is er altijd een verborgen verlangen in mij geweest om op latere leeftijd weer terug te keren naar de "bron" zoals ik dat voel.

Ik heb me ook vorig jaar opgegeven voor ons koor de "Zaaiers" en geniet met volle teugen van het samenzijn van de leden en de mooie liederen en de unieke begeleiding van onze dirigente, waar we allen heel erg blij mee zijn!

Ik hoop nog lang lid te blijven van de Groene Tuinkerk en zo te ervaren wat de betekenis is van mijn geloof, gesterkt door het samenzijn in deze gemeente en te mogen genieten van het samen gemeente-zijn.

Door mijn levensgeschiedenis heb ik geleerd dat ik mag leven en genieten van de dingen om ons heen iedere dag opnieuw en te laten komen wat op mijn pad komt voor de toekomst...

Werkgroep Pastoraat Pelgrimskerk

Wie zijn wij?

De Werkgroep Pastoraat bestaat uit:

Hennie Schreuder
Louise den Hartog
Machteld Bezemer
Wim Biezepol

Waarom een werkgroep Pastoraat?

In de zomer van 2016 zijn we de werkgroep pastoraat gestart. Omdat dit voor ons allen nieuw is, zijn we nog niet zo zichtbaar geweest in de gemeente. Achter de schermen zijn we intensief met elkaar bezig geweest om vorm te geven aan het pastorale werk binnen de Pelgrimskerk.

Wat is het idee er achter?

Wij hebben het Bijbelse beeld voor ogen van de woestijnreis van het volk Israël. Daar leidt Mozes het volk. Stapsgewijs worden Aäron en Hur toegevoegd en worden er oversten over 10, 100 en 1000 gesteld. Zo is ook onze gedachte dat niet alles op één persoon neerkomt, maar dat het werk naar draagkracht verdeeld wordt.

Waarom een pastoraal team?

Als pastoraal team zijn we nu ook zichtbaar in de gemeente. We bieden aan als u een pastorale hulpvraag heeft dit neer te leggen bij een teamlid om zo samen geestelijk met u op te trekken.

Nazorgteam

Elke zondagmorgen na de kerkdienst is er het nazorgteam. Dit team bestaat uit de ouderling van dienst en een aantal gemeenteleden, die, verspreid in de kerkzaal, voor u klaarstaan voor gesprek en gebed. Het nazorgteam is gekoppeld aan het pastorale team.

Het nazorgteam bestaat uit de gemeenteleden: Harro en Louise den Hartog, Jan de Sterke, Alco en Lydia van Heijningen.

Bereikbaarheid

Louise den Hartog en Wim Biezepol staan voor u klaar om naar u te luisteren en om met u over uw hulpvraag na te denken. Dit doen we door middel van gesprekken en gebed en denken we graag met u mee om passende hulp te zoeken voor uw situatie.

Persoonlijk contact opnemen kan via de contactgegevens in het gemeentegidsje of zie pagina 2 van dit kerkblad. Onderaan de wekelijkse zondagsbrief staat nu ook ons mailadres en deze is gekoppeld aan Louise en Wim als eerste aanspreekpunt.

Email: pastoraat@kerkinijsselmonde.nl

Geheimhouding

In het pastorale team en het nazorgteam verzekeren we dat er strikt vertrouwelijk met uw hulpvraag omgegaan wordt.

Waarom het gemeentegidsje?

We zijn begonnen met het inventariseren van namen van meelevende gemeenteleden met het doel om een gemeentegidsje samen te stellen om zo de gemeenteleden zichtbaar te maken en degenen die in elkaars buurt wonen, aan elkaar te verbinden. Zo kunt u op wat voor manier dan ook, elkaar tot een hand en een voet zijn. Dat kan zijn een verjaardagskaart, bloemen uit de dienst brengen bij iemand in uw wijk, bidden voor de mensen die in uw gidsje staan of een helpende hand en een luisterend oor bieden.

Moet ik van alles?

Dit gidsje wil u stimuleren om naar elkaar om te zien, maar laat het duidelijk zijn dat u zelf bepaalt wat u er mee doet. Een groot deel van de gemeenteleden heeft hieraan gehoor gegeven. Binnenkort wordt het voor de derde keer uitgegeven.

Beleidsplan

Er is een beleidsplan gemaakt voor het pastoraal werk binnen de gemeente voor de eerstkomende jaren en deze is via de mail pastoraat@kerkinijsselmonde.nl bij ons te verkrijgen.

Praktisch

In september komt er een nieuwe Gemeentegids uit, waar alle wijken in gebundeld zijn.

U die al in een gids staat, heeft hiervoor schriftelijk toestemming gegeven i.v.m. de wet persoonsgegevens. Staat u nieuw in de gids, dan vragen we éénmalig om een handtekening op het toestemmingsformulier. Heeft u bezwaar om in de totale gids te staan i.p.v. in uw wijkgids, geeft u dat dan na de dienst of via e-mail aan ons door.

Puzzel

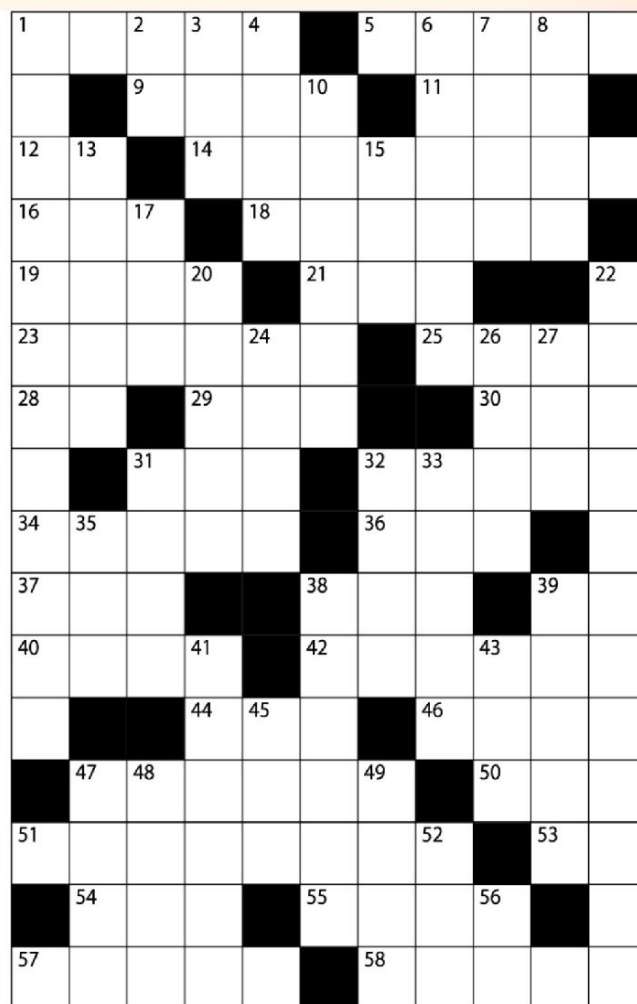
Horizontaal

1 Een van de invloedrijkste boeken ter wereld **5** Schaakstuk dat de Engelsen *bishop* noemen **9** Doorzichtig materiaal **11** Heidemeertje **12** Oude lengtemaat **14** Japanse krijger **16** Symbolische benaming voor Christus **18** Aandrang **19** Doorweekt **21** Papegaai **23** Land van de tien plagen **25** Bergplaats **28** Windrichting (afk.) **29** Honkbalterm (Eng.) **30** Snelle, korte beweging **31** Rolsteen **32** Hoofdstad van **23** *horizontaal* ten tijde van Mozes **34** Vaalgeel **36** Ding (Lat.) **37** Loofboom **38** Vliegenraam **39** Gigabyte (afk.) **40** Tocht **42** Boek van het Oude Testament **44** In werking **46** Nul **47** Betekenis, relevantie **50** Watering **51** Mol **53** Het onderbewuste (in de psychologie) **54** Onbemiddeld **55** Opgeteld met **57** Godvrezend **58** Kloosteroverste.

Verticaal

1 Opstand die Filips II ertoe aanzette de hertog van Alva naar de Nederlanden te sturen **2** Internetextensie van Bulgarije **3** Loofboom **4** Weg met bomen **6** Op alle plaatsen **7** Land in Zuid-Amerika **8** Reus (nephil) en zoon van Arba **10** Proeven **13** Muziekstuk **15** Lofdicht **17** Britse politica **20** Sierdek **22** Lid van een kloostergemeente die kloostergeloften heeft afgelegd, maar geen monnik is **24** Gespuis **26** Griekse oorlogsgod **27** Muzieksoort **31** Weerdienst (afk.) **32** Bundeltje druiven **33** Eenheid van het aantal trillingen per seconde **35** Biersoort **38** Grondstof voor touw **39** Gereedschap **41** Derde en laatste koning van het Verenigd Koninkrijk Israël **43** Duivels oord **45** Stadje in Wallonië **47** Goudstaaf **48** Rivier in Spanje **49** Grote teug **52** Oud programma van Jan Lenferink **56** Symbool voor silicium.

© Wim De Weerd

NBG Bijbellesrooster september

1 zondag Lucas 14:1-11 Uitnodigen	7 zaterdag 1 Samuel 15:24-35 Berouw	13 vrijdag 1 Samuel 17:41-54 Reuzenkracht	19 donderdag Lucas 15:11-32 De wachtende vader	25 woensdag 1 Samuel 20:11b-23 Aanwijzing met een pijl
2 maandag Lucas 14:12-24 Sorry-cultuur	8 zondag 1 Samuel 16:1-13 Een nieuwe gezalfde	14 zaterdag 1 Samuel 17:55-18:5 Vriendendienst	20 vrijdag Lucas 16:1-9 Creatief boekhouden?	26 donderdag 1 Samuel 20:24-27:1 Roerend afscheid
3 dinsdag 1 Samuel 14:36-46 Gratie	9 maandag 1 Samuel 16:14-23 Rustgevende muziek	15 zondag 1 Samuel 18:6-16 Irritant populair	21 zaterdag Lucas 16:10-18 Tot in de puntjes	27 vrijdag Lucas 16:19-31 Waardoor laat jij je overtuigen?
4 woensdag 1 Samuel 14:47-52 Strijdbare koning	10 dinsdag 1 Samuel 17:1-11 Wie durft?	16 maandag 1 Samuel 18:17-30 Vorstelijke beloning	22 zondag 1 Samuel 19:1-17 Vlucht en uitvlucht	28 zaterdag Lucas 17:1-10 Geloof je of geloof je het wel?
5 donderdag 1 Samuel 15:1-9 Gehoorzaamheid gevraagd	11 woensdag 1 Samuel 17:12-30 Lastige vragen	17 dinsdag Lucas 14:25-35 Kun jij Jezus volgen?	23 maandag 1 Samuel 19:18-24 Nieuw spreekwoord	29 zondag 1 Samuel 21:2-10 Gewijde sfeer?
6 vrijdag 1 Samuel 15:10-23 Spijt	12 donderdag 1 Samuel 17:31-40 Davids wapenrusting	18 woensdag Lucas 15:1-10 Hoera, gevonden!	24 dinsdag 1 Samuel 20:1-11a Afspraak	30 maandag 1 Samuel 21:11-22:5 Gek genoeg

Groene Tuinkerk

Rotterdam-IJsselmonde

VANAF HET DIJKJE

(Na)zomer

Wat gaat de tijd toch snel! Terwijl ik dit schrijf is het vrijdag 16 augustus, de zomervakantie is nog aan de gang (ook voor mezelf) en de maand september komt alweer in zicht. We hebben dit jaar in ons land een zomer met heel wisselende temperaturen: van hittegolf tot temperaturen onder-normaal-voor-de-tijd-van-het-jaar en alles daar ergens tussen in. In de kerkelijke gemeente is de zomer de periode tussen twee kerkelijke seizoenen in; we mogen uitrusten en opademen. Het is ook de tijd om te reflecteren op het voorbije kerkelijke seizoen en om alvast wat te brainstormen over (de start van) het nieuwe seizoen.

September

De kerkdienst van zondag 1 september zal de derde en laatste themadienst van deze zomer zijn over het verrassende bijbelboek Hooglied; het evangeliegedeelte van die zondag leggen we er weer tegen aan. Het is bovendien een dienst van Schrift en Tafel.

Drie weken later is het zondag 22 september, de eerste zondag van de herfst. Bij ons in de kerk is deze zondag dit jaar Startzondag. Voor het thema van de kerkdienst sluiten we aan bij het landelijke thema dat de PKN aanreikt: 'Een goed verhaal'. Het zal gaan over het verhaal van Ruth, over samen onderweg zijn, over het verhaal van onze gemeente – in het licht van het Evangelie.

Ook is het dan Vredeszondag en het begin van de Vredesweek. Er zal weer een liturgische schikking zijn en extra muzikale medewerking wordt verleend door zang- en muziekgroep JUN (vertaald uit het chinees 'echt, puur') uit Vlaardingen. Het is een familiegroep die zich laat inspireren door de Keltische muziek en door negro

spirituals.

Alles bij elkaar belooft het op 22 september beslist een mooi geheel te worden, en daarmee een mooi begin van een nieuw kerkelijk seizoen!

Gesprekskring

Het is al ingeburgerd geraakt: er is gesprekskring op de laatste woensdagochtend van de maand. De 'kring' is begonnen als zomerkring een paar jaar geleden, en is uitgegroeid tot een mooie groep van zo'n 10 à 12 trouwe deelnemers. Voor woensdagochtend 28 augustus staat er een 'uitje' met de groep gepland, maar op woensdagochtend 25 september is er weer gesprekskring in de kerkenraadskamer. Van 10.30 uur tot 11.30 uur, met een inloop vanaf 10.00 uur. Welkom! Het onderwerp van gesprek wijst zich vanzelf...

Pastoralia

Mw. Corrie van Rikxoort is vanuit het ziekenhuis naar hospice Cadenza gegaan (Oosterhagen). En Willemien Meijboom liet weten dat haar man Adri, een dag na thuiskomst van hun vakantie, een onfortuinlijke val maakte waarbij hij zijn bovenarm brak; inmiddels is hij daaraan geopereerd.

Sterkte, geduld en kracht toegewenst en toegebeden voor ieder die dat nodig heeft, thuis of elders.

Op de plaats waar ik was, wanneer zocht ik U daar?

En U stond gewoon vóór me!

Maar ik was ook van mezelf weggelopen

en kon mezelf niet meer vinden, laat staan U!

(Aurelius Augustinus, p 1351 Liedboek)

In Memoriam Henderika Verkade-Koops v 't Jagt

Op 29 mei jl. is overleden Henderika Verkade-Koops v't Jagt in de leeftijd van 98 jaar.

De laatste jaren van haar leven woonde zij in Meerweide.

Geboren in Drente. Als kind wilde ze schrijfster worden vertelde ze me ooit maar dat is het niet geworden. Ze kwam naar Rotterdam waar haar man werk gekregen had.

Ze heeft met veel genoeg terug gekeken op de mooie dingen van het leven en stond positief in het leven. Tot op hoge leeftijd was ze zeer meelevend met kerk en maatschappij. Met liefde keek ze terug naar de tijd van de vrouwenvereniging uit de Groene Tuinkerk. In de vele ontmoetingen met haar ontmoette ik een wijs mens.

Wijs geworden door de leerschool van het leven. Al jaren lang was zij doof en moest ik met briefjes schrijven contact maken. Later werden haar ogen steeds slechter en was het lezen moeizaam. Maar ook daar werd een oplossing voor gevonden en kwam er een zaklamp bij om de briefjes te lezen. Tot het bijna niet meer ging en zij de laatste twee jaar van haar leven in bed moest doorbrengen en steeds meer afhankelijk werd van hulp. Door haar dochter Wil, die haar tot de laatste dag van haar leven elke dag zo trouw bezocht, kon zij zelfstandig blijven wonen. Steeds meer verlangde zij naar het einde van haar leven.

In de afscheidsdienst hebben we woorden gelezen uit psalm 90. Gij zijt ons een toevlucht geweest van geslacht tot geslacht. Wij weten dat zij van dagen verzadigd was en hebben dank gezegd voor de tijd die wij met haar mochten beleven. Voor de aandacht, de liefde, haar wilskracht en zorg.

Na het gedenken hebben we haar naar haar laatste rustplaats gebracht en haar lichaam aan de aarde toevertrouwd. Wij wensen haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen, van harte sterkte met het gemis van moeder, oma en overoma.

Willemien Meijboom

Aanpassing kerkzaal

In de week van 11 augustus is de inrichting van de kerkzaal aangepast, met het oog op nu en richting de toekomst. Deze praktische klus is geklaard door een aantal mensen uit onze gemeente. Bedankt daarvoor! Er zijn wat rijen banken tussenuit gehaald en de rijen stoelen achteraan zijn vervolgens naar voren opgeschoven. Hiermee is er achterin een open ruimte ontstaan (zie foto's).

Maandbrief

Voor de maand augustus is er een maandbrief uitgekomen, speciaal met wijknieuws van de Groene Tuinkerk. Op zondag 4 augustus is de brief in de kerk uitgedeeld. Mocht u deze maandbrief door omstandigheden nog niet hebben en zou u dat wel graag willen, geeft u dan even een seintje - dan zorgen we er alsnog voor.

Tot slot

Het hoofdthema van deze editie van het kerkblad is Zin om te leren, en in het verlengde daarvan sluit ik hier nu af. Wij mensen kunnen ons leven lang blijven leren; we zeggen ook wel dat we nooit te oud zijn om te leren. Leren door kennis op te doen, leren door te ervaren... ook op het vlak van kerk en geloof. Nieuwe inzichten ontdekken, nieuwe vergezichten zien - hebt u er zin in met het oog op het nieuwe seizoen?

Met vriendelijke groet,
ds Hermie Hummel, predikant

BLOEMENDIENST

Zondag 23 juni waren de bloemen (met felicitaties) bestemd voor Mw. Van Driel, Sonneburgh, zij vierde haar verjaardag op 25 juni, en de familie Telleman, zij waren 28 juni 45 jaar getrouwd.

Zondag 30 juni ontvingen Dhr. Den Hollander en Mw. Boot de boeketten uit de kerk, zij vierden beide hun verjaardag.

Zondag 7 juli waren de bloemen voor de familie Fokkema, zij waren 13 juni 50 jaar getrouwd (door een vervelende fout was de maand juni veranderd in juli, dus een maand te laat) Maar de bloemen waren gelukkig welkom!!

Zondag 14 juli kreeg Mw. Bakker een mooi boeket, omdat zij 15 juli haar verjaardag vierde en Zondag 21 juli stond er een bos bloemen in de kerk voor Mw. Van der Plas, zij vierde 25 juli haar 80e verjaardag. Zondag 28 juli gingen de bloemen naar Mw. Van de Borden omdat zij 29 juli de hoge leeftijd van 96 jaar mocht bereiken.

Zondag 4 augustus was de verjaardag van Mw. Grandia, Grote Kreek, het boeket werd die dag bij haar bezorgd.

Alle jarigen werden van harte gefeliciteerd door de gemeente.

Mw. Barendregt mocht na een operatie en revalidatie weer thuiskomen ook zij ontving een bloemetje.

Zondag 11 augustus waren er 2 boeketten en deze gingen naar Dhr. Vos en Mw. Van Brakel, met de felicitaties en de vriendelijke groeten uit de Groene Tuinkerkerk.

Het is een hele rij met vele boeketten bloemen geworden. We hopen dat we deze gemeenteleden weer een beetje blij hebben kunnen maken en vooral weer wat aandacht hebben gegeven.

Bedankje

Mw. Van de Borden bedankte hartelijk voor de mooie bloemen en was blij dat zij zo'n hoge leeftijd heeft mogen bereiken!!

Ontvangen

Via Elly van Mw. Van de B. € 10,-, van Mw. B. € 20,- en van Mw. S. € 10,- voor de bloemendienst.

Voor de Diaconie € 10,- van Mw. S. en € 10,- van Mw. B. Onze hartelijke dank hiervoor.

Met de vriendelijke groeten van
Joke Busse en Elly Oorebeek, tel 06 177 33 719

DIACONIE - ONTVANGEN

Op zondag 28 juli j.l. werd er door een kerkganger een zakje met buitenlands geld ingeleverd. Zomaar bij de deur, 'voor de diaconie' werd er bij verteld.

Iemand was op reis geweest en had nog een aantal munten en briefgeld over in Tjechische Kronen, het lag daar toch maar en werd dus ingeleverd in de kerk. De diaconie vond het zo'n leuk idee om dit te doen, dat dit het vermelden in het kerkblad waard is. Vanwege deze inleveractie kon de diaconie € 86,- bijschrijven voor hun diaconale activiteiten. Namens de diaconie: de gulle gever hartelijk dank, en nog veel plezier op uw volgende reis!

KERKELIJK BUREAU

Berichten voor het Kerkelijk Bureau adresseren aan: Kerkelijk Bureau Groene Tuinkerkerk,
Groene tuin 353, 3078 KG Rotterdam,
of : kerkbu.groenetuinkerkerk@gmail.com

Overleden:

- * Mw. Hendrika Blom - Bonnes,
geboren 24 november 1922, overleden 16 mei 2019.
Mw. Blom woonde Grote Hagen 98.
- * Mw. Hendrika Verkade – Koops van 't Jagt,
geboren 30 juli 1920, overleden 29 mei 2019.
Mw. Verkade woonde Grote Hagen 98.

Verhuisd:

- * naar Rotterdam - Alexander:
Mw. J. Gille, Zocherstraat 125, 3067 AV.
Blijft voorkeurslid van onze gemeente.
- * Naar Made:
Mw. D. van Keulen, Haagoord 7.

Verhuisd, (binnen de gemeente):

- * Dhr. A. Grandia, Oldenoord 35,
Naar Korendijk 97, 3079 PW
- * Familie Kranenburg, Hordijk 123C
Naar Baarschootsekreek 2L, 3079 SJ

VERVOER NAAR DE KERK

1 sept: de heren J.W. Kreuk, J. Quak, A.J. Kooiman en J.F.K. Jungheim
8 sept: de heren R.A. Moor, J. Verschoor en A. van Splunter
15 sept: de heren G.J. Buizer, R. de Bruin en J. Jongenotter
22 sept: de heren J. Oorebeek, J. van Hengel en mw. D. van Hengel
29 sept: de heren J.W. Kreuk, J. Quak, A.J. Kooiman en J.F.K. Jungheim

DAGWIJZER

Maandag 26 aug 19:45 uur: Diaconie
Maandag 2 sept 09:30 uur: Dagelijks Bestuur
Maandag 9 sept 10:15 uur: College van Kerkrentmeesters
Maandag 9 sept 19:45 uur: Pastorale Raad
Maandag 16 sept 19:45 uur: Kerkenraad
Maandag 30 sept 19:45 uur: Diaconie

Hervormd IJsselmonde

Protestantse Kerk in Nederland

Overledenen

Mevr. T. Dekker-van Wingerden
Dhr. M. van den Berg
Mevr. G. Stok-van 't Hof
Mevr. J. Weber-van der Does
Mevr. C.P. van Drunen-van Noorloos
Dhr. M. Kromwijk
Dhr. A. in 't Velt

Leeftijd

84
58
96
90
91
58
88

Hervormde Vrouwen Dienst

Pelgrimskerk

Onze eerstvolgende vergadering hopen wij te houden op dinsdag 24 september om 14.00 uur in de Pelgrimskerk.

Wij zouden het fijn vinden om nieuwe medewerksters te kunnen begroeten!

Namens de H.V.D. is er in het eerste halfjaar van 2019 één oudere met een kroonjaar vanaf 85 jaar bezocht.

Met een hartelijke groet namens de H.V.D.,
Liesbeth de Bruijn

Leren van een Bijbelboek

Als ik in het afgelopen seizoen één ding geleerd heb en sterker ben gaan inzien, dan is het wel dat wij als gemeente en als christen, het enorm nodig hebben om langere tijd leerling te zijn van één Bijbelboek. Zelf werd ik vorig najaar enorm gezegend toen we het hele bijbelboek Daniël met elkaar doornamen. En later het boek Handelingen. We kijken in de gemeente naar de predikant als naar iemand die de gemeente onderwijst. Maar de vraag die wij onszelf moeten stellen is wie de éigenlijke leraar van de gemeente is, bij wie we in de leer moeten en willen zijn. Dan staat het de predikant niet vrij om zomaar zijn eigen stokpaardjes te berijden.

Vóórdat de Heere Jezus naar de hemel ging, waren de discipelen nogal in verlegenheid. Tot dán toe had Jezus hen onderwijs gegeven. Maar hoe moest het nu verder, als Jezus niet meer bij hen zou zijn, waar zouden ze dan hun onderwijs ontvangen? Jezus heeft daar een zeer dúidelijk antwoord op gegeven: de Heilige Geest is gegeven om de weg te wijzen in de waarheid. Wij mogen en moeten steeds vragen of de Heilige Geest ons wil onderwijzen. Maar dit staat absoluut niet los van de Bijbel. De Bijbel is het bóek van de Heilige Geest. In Hebreeën 3:7 lezen wij: 'Daarom, zoals de Heilige Geest zegt:...' – vervolgens wordt het Oude Testament geciteerd. De Bijbel is het boek van de Heilige Geest.

Het vraagt oefening, studie, tijd, om de stem en het onderwijs van de Heilige Geest te leren verstaan. Luisteren naar de Bijbel is niet altijd gemakkelijk. Door de Bijbel onderwijst de Heilige Geest ons.

En niet alleen door een Bijbelvers of hoofdstuk, maar ook door een heel Bijbelboek. Vergelijk het met zwemmen of auto-rijden; dat leer je ook niet met één les. Je hebt meerdere lessen nodig. In het Bijbelboek Daniël kwam het thema van de souvereiniteit van God steeds terug en wat die voor ons betekent. Je merkt dat je er met één preek niet bent. Gaandeweg begin je het te leren.

Ik wil er daarom voor pleiten, dat we in de kerk, maar ook thuis en in de groepen ons focussen. Niet hap snap, links en rechts een losse tekst. Maar diepgaand met elkaar leren luisteren om te groeien. Wat mij betreft gaan we ook gastpredikanten vragen of ze hierin willen helpen (zoals ik onlangs in een gemeente waar ik te gast was merkte, de gastpredikant zette daar de ingezette lijn van het Bijbelboek waarmee de gemeente bezig was gewoon voort). De predikant is weliswaar leraar in de gemeente, maar hij is zelf ook leerling en heeft de taak om dat onderwijs te geven dat de Heilige Geest leert. En daarvoor is er het aangewezen middel: het onderwijs van de Bijbel, zoals we dat vinden in afzonderlijke Bijbelboeken.

Ds. Jos Slager

Hervormd IJsselmonde

Protestantse Kerk in Nederland

Solidariteitskas 2019, aankondiging automatische incasso

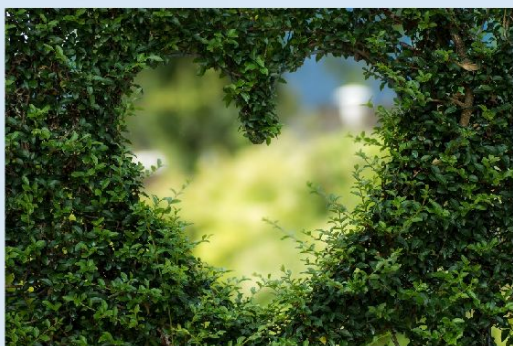
Ieder jaar wordt van de belijdende leden van de gemeente een bijdrage gevraagd voor de Solidariteitskas. Deze bedraagt in 2019 EUR 10,-.

De landelijke Protestantse Kerk in Nederland ontvangt van de plaatselijke gemeente EUR 5,- per lid. Deze bijdrage wordt gebruikt voor ondersteuning van plaatselijke projecten gericht op gemeentegroei, maar ook voor bovenplaatselijk werk dat van grote waarde is, zoals missionaire projecten en het schipperspastoraat. De Solidariteitskas heeft in het verleden ook bijgedragen aan het werk van onze gemeente in IJsselmonde.

Met een bijdrage aan de Solidariteitskas laten we dus als gemeente én individuele gemeenteleden zien dat we onderdeel zijn van één kerk.

De andere helft van de bijdrage komt rechtstreeks ten gunste van het werk van de plaatselijke gemeente. Veel mensen hebben een machtiging verstrekt waarmee deze bijdrage automatisch van hun bankrekening kan worden geïncasseerd. De bijdrage zal dan in de tweede helft van september geïncasseerd worden. Als u geen machtiging heeft verstrekt heeft u inmiddels een acceptgiro ontvangen of zult u deze spoedig ontvangen.

Namens het college van kerkrentmeesters hartelijk dank aan alle bijdragers!

Toch merkwaardig

Merkwaardig ...

50 euro in de collecte is een heleboel geld, maar het is bedroevend weinig als je er boodschappen mee gaat doen ...

Merkwaardig ...

een kerkdienst van meer dan een uur is lang maar een film op de tv van twee uur verveelt niet ...

Merkwaardig ...

als ons gevraagd wordt een gebed uit te spreken dan schiet ons niets te binnen, maar met vrienden kletsen we honderd uit ...

Merkwaardig ...

hoe spannend het is als de voetbalwedstrijd met een kwartier wordt verlengd, maar als de dominee iets te lang preekt, kijken we demonstratief op ons horloge ...

Merkwaardig ...

hoe moeilijk het ons valt een hoofdstuk uit de Bijbel achter elkaar te lezen, maar een roman moet beslist vandaag nog uit ...

Merkwaardig ...

in de schouwburg wil iedereen zo ver mogelijk vooraan zitten, maar in de kerk zo ver mogelijk achteraan ...

Merkwaardig ...

hoe moeilijk christenen te bewegen zijn van hun Heiland te getuigen, maar hoe enthousiast ze soms meedoen als er geroddeld wordt ...

Merkwaardig ...

hoe goed we de fouten van anderen zien, maar hoe goed we het met onszelf getroffen hebben ...

Merkwaardig ...

hoe gemakkelijk we God alles durven vragen, maar hoe weinig we Hem bedanken voor Zijn gaven ...

Merkwaardig ...

dat God alles ziet en weet en ondanks dat alles ons toch liefheeft!

overgenomen uit Confessioneel

J.C. Neele

Adriaen Janszkerk

Rotterdam-IJsselmonde

Van de predikant

Bij de diensten

Nu de schoolvakantie afloopt, pakken we in september de draad weer op. Op het moment dat ik dit schrijf ligt net een hele warme week achter ons met temperaturen van 40 graden... Dat was wel even afzien op New Wine. Ondanks de hitte (en de drukte) hebben we als gezin en als groep een hele mooie week achter de rug. We zijn blij dat we ook nog even als gezin weg kunnen gaan (maar dat heb ik op het moment van schrijven dus nog voor de boeg).

Zondag 1 september is de eerste dienst nieuwe stijl na de zomervakantie. In deze dienst mag ik zelf voorgaan. Ook zondag 8 september hoop ik zelf voor te gaan. We zullen dan ook het heilig Avondmaal samen vieren. 's Middags om 16:00 uur is er een middagsamenkomst in de Pelgrimskerk waarin ds. Jos Slager zal voorgaan. Zondag 15 september is weer een dienst nieuwe stijl. Spreker in deze dienst is dhr. Jos Refo, werkzaam bij de Hoop als begeleider van mensen met een verslavingsproblematiek. Zelf losgekomen van een verslaving heeft hij zijn leven in dienst van God gesteld en een bijbelschool gevolgd. Zondag 22 september zal ik zelf voorgaan. Deze zondag staat gepland als "startzondag", aansluitend op de gemeentedag op zaterdag 21 september. Zondag 29 september is dhr. Nico Bontenbal onze voorganger. Goede, gezegende diensten gewenst!

Overleden

Op 24 juni jl. is overleden mw. T. Dekker-van Wingerden op de leeftijd van 84 jaar. Ze is begraven op 1 juli op de begraafplaats IJsselmonde,

na een afscheidsdienst in de aula van Monuta. In de dienst stonden we stil bij haar leven, en bij de troost van Psalm 23, de Heer is mijn Herder. We wensen haar kinderen en kleinkinderen Gods troost en nabijheid toe.

Overleden

Op 28 juli jl. is overleden mw. C. van Drunen-van Noorloos op de leeftijd van 91 jaar. Mw. Van Drunen was tot op hoge leeftijd heel betrokken bij de gemeente, helaas lukte dat de laatste jaren niet meer omdat ze niet meer naar de diensten kon komen en een zwakke gezondheid had. De laatste maanden verbleef ze in Meerweide. Op 2 augustus jl. is zij begraven op de begraafplaats IJsselmonde, na een dienst in de nieuwe aula, waarin ds. De Rooij is voorgedaan. Bovenaan aan de kaart staat als een uitdrukking van haar gelovig houvast de tekst: 'Heer ik kom tot U / hoor naar mijn gebed.' We wensen haar kinderen en kleinkinderen van harte Gods kracht en nabijheid toe in het gemis.

Zieken

We leven mee met de fam. Van Es die beiden al langere tijd met een zwakke gezondheid te kampen hebben. Dhr. Jan van Es heeft onlangs te horen gekregen dat, als er weer complicaties komen in zijn situatie, men in het ziekenhuis niets meer voor hem kan doen. We wensen Jan & Flora van Es Gods nabijheid toe, dat ze in hun zwakte Gods kracht mogen ervaren.

Geboren

Op 18 juni jl. is geboren: Maria Wilhelmina Bel, roepnaam Anna, dochter van Arthur en Eva Bel uit Ridderkerk. De familie Bel leeft sinds korte tijd mee met onze gemeente. We delen in de vreugde over de geboorte van dit kindje en wensen dit jonge gezin van harte Gods zegen toe!

Gemeentedag

Op zaterdag 21 september zal de gemeentedag plaats vinden: overdag een uitje naar Hellevoetsluis en 's avonds een maaltijd in de kerk. Het is bij uitstek een mooie gelegenheid voor mensen die nog niet zo lang betrokken zijn, om nieuwe mensen te leren kennen! Zie info van de commissie die de dag heeft voorbereid.

Zin om te leren: Kring belijdenis en doop

Meteen na de zomervakantie, in september, wil ik een start maken met een kring voor belijdenis en doop. De kring omvat acht bijeenkomsten (dus niet al te lang) waarin we ons voorbereiden op deze stap in het najaar van dit jaar.

Misschien kom je al jaren in een kerk, maar is het er nog nooit van gekomen om zo'n stap van belijdenis te zetten. Dan is dit een mooie kans! Wie nog niet gedoopt is, kan dan gedoopt worden. Graag hoor ik van je als je daar interesse in hebt.

Inloopmorgen en Bijbelmorgen

Iedere dinsdagmorgen is er koffie-ochtend in de consistorie van de AJK. Inloop van de koffie-ochtend is vanaf ongeveer 9.45 uur. Van harte welkom! Dinsdag 1 oktober gaan we van start met een nieuw seizoen van de Bijbelmorgen. Het thema is dit seizoen 'Dit is mijn lichaam: de kracht van samen geloven in een verbrokkelende samenleving'.

Uw dienaar, Hans Schaap

Praktische informatie

Ontvangstcommissie

1 sept: mw. Wijland
8 sept: mw. de Lijster
15 sept: mw. Rijksen
22 sept: mw. v.d. Horst
29 sept: mw. Hameete

Vervoer met kerkbusje

1 sept: Aad Schuijjer, 0180-412141/06-2862 6274
8 sept: Bastiaan de Ruiter, tel. 010- 413 76 69
15 sept: Dylan van Goor, tel. 06-1126 8851
22 sept: Ruben Anker, tel. 06-3966 5583
29 sept: Roelof Hazewindus, tel. 06-23159563

Oppas

1 sept: Jeanine, Merlin en Raphaëla
8 sept: Kyshaja en Engely
15 sept: Adrie en Ada en Engely
22 sept: Kyshaja en ?
29 sept: Ferdy en Rinske

Collecteopbrengsten

Zondag	Diaconie	Kerk	3e collecte	
19 mei	€ 69,25	€ 70,25		
26 mei	€ 61,70	€ 53,15	€ 75,55	Zending
2 juni	€ 70,40	€ 71,16		
9 juni	€ 124,49	€ 157,47	de helft is	voor MICN
16 juni	€ 66,17	€ 66,93		
23 juni	€ 70,60	€ 74,80		
30 juni	€ 43,75	€ 42,41	€ 42,06	Missionair werk
7 juli	€ 50,61	€ 51,10		
14 juli	€ 60,45	€ 65,70		
21 juli	€ 54,35	€ 53,60		
28 juli	€ 71,65	€ 64,86	€ 64,86	GZB
			€ 16,90	SBAJK

Gemeentedag 21 september

De inschrijving voor de gemeentedag is inmiddels gesloten. Mocht u nu denken: "Oeps, ik had mee gewild, maar ben vergeten me aan te melden." Niet getreurd. Meld u alsnog z.s.m. aan per e-mail (ruiterb@hetnet.nl) en dan gaan we proberen of u alsnog mee kunt. Dit geldt zowel voor het uitstapje naar Historyland als voor de gezamenlijke maaltijd na afloop in de AJK. We hopen u te mogen verwelkomen op 21 september. Annet de Ruiter, Jantine Wijland en Renata van Mastrigt

Vrijwilligers gezocht

Coördinator kerkbladen

Info: Annet de Ruiter 06-246 931 87 of ruiterb@hetnet.nl

Redactie kerkblad

Info: Annet de Ruiter 06-246 931 87 of ruiterb@hetnet.nl

Beamteam

Info: Hanneke Schaap 06-40143393

Leiding oppas

Info of aanmelden: Wendie van Mastrigt wendie88@gmail.com

Leiding Kidsclub

Info: Hanneke Schaap 06-40143393

Leiding In Between

Info: Annet de Ruiter 06-246 931 87 of Hanneke Schaap 06-40143393

Voor meer informatie zie ook het kerkmagazin van juni.

Pelgrimskerk

Rotterdam-IJsselmonde

Bij de diensten

In de samen-dienst van 1 september zullen we stilstaan bij de overgang van enkele kinderen die inmiddels tiener geworden zijn naar de tienerdienst. We pakken met elkaar de draad weer op van een nieuw seizoen.

Op 8 september is er naast de morgendienst ook een middagdienst. In deze dienst besteden we aandacht aan de mogelijkheden voor jong en oud om deel te nemen aan een groep of kring. Het is de bedoeling dat u en jij als gemeenteleden ook bij deze middagdienst allen zoveel mogelijk aanwezig bent!

De dienst van 15 september wordt door Matthijs van Welie geleid. Op 22 september bereiden we ons voor voor de dienst van 29 september, waarin we het Heilig Avondmaal hopen te vieren. Misschien was of ben jij, bent u de draad van de kerkgang kwijt geraakt, al heel lang of sinds kort. Laat september het moment zijn om de draad weer op te pakken, weet je hartelijk welkom!

Geboren

Op 1 juli werd Annelyn Eva van Wijngaarden geboren, dochter van William en Arjenne van Wijngaarden. Met hen danken wij God voor het kostbare mensenleven dat Hij aan hun zorg heeft toevertrouwd. Op het kaartje staat 'Tienduizend redenen tot dankbaarheid'. Kort na haar geboorte was er grote schrik omdat het niet goed met Annelyn ging. Ze moest met spoed in het ziekenhuis worden opgenomen. Gelukkig gaat alles inmiddels weer goed, en dat maakt extra dankbaar.

We feliciteren hen als gemeente nogmaals van harte met de geboorte van hun dochter en wensen en bidden hen Gods kracht, wijsheid en liefde toe bij het zorgen voor en opvoeden van Annelyn.

Bidstond

Op maandag 2 september komen we samen om te bidden voor en namens de gemeente, van 13.30 tot 14.30 in de Pelgrimskerk. Ik nodig ieder die gelegenheid heeft van harte uit om te komen meebidden!

Bijbelmorgen

Op 9 oktober gaan we van start met een nieuw seizoen van de Bijbelmorgen in de Pelgrimskerk. Het thema blijft nog even een verrassing. Bij de Bijbelmorgen bespreken we een hoofdstuk uit de Bijbel. En kijken we ook naar dat wat het ons in deze tijd te zeggen heeft. Iedereen is hierbij van harte welkom. Ook als je er nog niet eerder geweest bent en wilt proberen of het iets voor je is. We beginnen om 10.00 uur en stoppen altijd om 11.30 uur.

Burendag

Op zaterdag 28 september is het nationale Burendag. We proberen ook dit jaar te zorgen dat er in en rond de Pelgrimskerk een open huis is met allerlei activiteiten, gezelligheid, ontmoeting en lekkers voor jong en oud. Van harte welkom om er te zijn, mee te doen en mee te helpen!

Follow Me!

Zit je op de middelbare school, dan bieden we jou Follow Me! aan. Een plek om te leren over en te groeien in het geloof. Dit seizoen hoop ik samen met Loes Gorter-Bontenbal en Jan van den Berge de leiding van Follow Me op me te nemen. ik heb er heel veel zin in. Bij Follow Me! krijg je eerst een centrale les van mij, daarna ga je in groepjes, met leeftijd genoten, dieper in op het onderwerp. Jij – en je ouders! – kunnen nu alvast de data in de agenda schrijven: 19 september, 3 oktober, 17 oktober, 31 oktober, 14 november, 28 november en 12 december, van 19.00 uur tot 20.00 uur in de Pelgrimskerk. LET OP: we beginnen écht om 19.00 uur, zorg dus dat je er iets eerder al bent!

Huize Dijkveld

Op dinsdag 3 september is er een dienst in huize Dijkveld. Deze dienst wordt geleid door mw. W. Meijboom. De dienst begint om 15.00 uur. Ook als u niet in Dijkveld woont bent u van harte welkom om bij deze dienst aanwezig te zijn.

De les van een kapotte startmotor

Precies één week voordat wij met vakantie zouden gaan, startte onze auto niet meer. De startmotor bleek kapot te zijn. Wat was ik blij! Niet dat die startmotor kapot was natuurlijk. Maar dat het een week voor onze vakantie gebeurde en niet op de dag van vertrek of tijdens de vakantie.

Ik was in die tijd net een boek aan het lezen over een moeilijk, veel verwaarloosd, niet-populair, maar belangrijk onderwerp: het vermanen van elkaar. En de lijntjes kwamen bij elkaar. Van de gebeurtenis met de startmotor én het boek dat ik aan het lezen was. Elkaar vermanen, waarom zou je dat willen, hoe zou dat iets positiefs kunnen zijn? Nou, straks komt de grote oordeelsdag. Gods nieuwe hemel, Gods nieuwe aarde. Ben jij daar klaar voor? Hoe zou het er met je voorstaan, als die dag nu kwam?

Dat is de belangrijkste vraag die wij onszelf kunnen en moeten stellen, die ons allemaal bezig moet houden. Niemand kan binnengaan, zonder wedergeboorte. Maar ook na de wedergeboorte is er een proces van heiliging nodig. Als er problemen zijn in ons leven op die dag, dan kunnen die beter NU maar vast aan het licht komen en behandeld gaan worden. En problemen zijn er, bij ons allemaal. Helaas lijkt het wel eens of er maar twee soorten kerken bestaan. In de ene soort vindt men het belachelijk dat we elkaar zouden moeten vermanen. Het gebeurt zo goed als nooit. Men vindt het veroordelend, of privé. Maar wat houden we onszelf dan voor de gek. Vermanen is volgens de Bijbel nodig, zouden wij het dan niet nodig hebben?

In de andere soort is er een sfeer van veroordeling. Als er problemen boven water komen, zoals dat je met een verslaving zit, met een verkeerde gewoonte of wat dan ook, dan is er een sterke sfeer van schande, schaamte en afwijzing. Dat is geen sfeer waarin je gemakkelijk open bent over je problemen. Als je vermaand wordt, voel je je vooral voor schut staan.

Het soort gemeente dat we volgens mij zouden moeten en mogen zijn, is een gemeente waar we echt gemeenschap zijn. En in het proberen te leven met elkaar, komen de problemen aan het daglicht. Niet leuk, niet fijn, maar toch maar beter dat het gebeurt! Want daardoor worden we geholpen tot persoonlijke vernieuwing, verandering te komen, zodat we beter voorbereid zijn voor de gróte dag die komt. Wat voor gedachten een kapotte startmotor al niet kan oproepen!

Ontvangen

Ik ontvang € 40 voor de kerk, namens de gemeente hartelijk dank voor deze gift!

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u en jullie allen!

ds. Jos Slager

Gift

Er is een gift van € 20,00 ontvangen voor de diakonie van NN. Hartelijk dank!

Bloemen

De bloemen zijn de afgelopen weken namens de gemeente van de Pelgrimskerk met een groet en ter bemoediging gegaan naar

23 juni Mw. Daams-Lutterveld
30 juni Mw. Molenaar-Bakkeren
07 juli Christine Nicolai
14 juli Fam. Van Wijngaarden
21 juli Sita van Vliet
28 juli Fam. Klapwijk

Met vriendelijke groet,
Joke Vlot

Verantwoording collecten

Zondag	Diaconie	Kerk	3e collecte	Doel
26 mei	94,42	92,40	135,26	Vluchtelingenwerk
30 mei	120,60	118,85	0,00	
2 juni	100,20	100,35	319,85	H.A.
9 juni	457,00	138,20	0,00	Diaconie: fam. Romijn
16 juni	183,95	123,10	0,00	Diaconie: Open Doors
23 juni	139,50	141,10	0,00	
30 juni	116,70	115,87	83,20	Missionair werk
7 juli	152,95	135,22	0,00	
14 juli	111,30	102,86	282,15	H.A.
21 juli	111,10	108,70	0,00	
28 juli	108,65	104,70	88,90	GZB
zending	258,85			
buffet	308,00			

Nieuws uit de huizen

Geestelijk verzorger:

Ds. A.L.A. den Besten

0180-31 00 45 of 010-479 91 11;

b.den.besten@sonneburgh.nl

Telefonisch spreekuur: Iedere woensdag van 13.00-13.30 uur, 010-479 91 18

Contactpersoon: Mw. E.G. de Bruin-Sprado, 010- 482 77 52; ldebruinsprado@gmail.com

Bij de diensten

Met dankbaarheid dat we in alle vrijheid de kerkdiensten mogen bezoeken, nodigen we u uit om de diensten in Sonneburgh bij te wonen. In de komende tijd staan er opnieuw voorgangers op het rooster die het Woord bedienen in onze zorginstelling. Een hele lijst van diensten waar opnieuw weer voorgangers voor zijn gevonden.

Zondag 1 september hoopt de heer G. Laheij uit Krimpen ad IJssel leiding te geven aan de kerkdienst. Op zondag 8 september hoopt dominee De Jonge uit Leiden voor te gaan in de kerkdienst. DV zondag 15 september zal de heer Johan Bos voorgaan in de kerkdienst. We bidden om gezegende diensten.

Zondagavondzang

Tijdens de zondagavondzang kunt u iedere zondagavond in de kerkzaal van Sonneburgh liederen komen zingen uit de bundel van Johannes de Heer. De zondagavondzang begint om 19.30 uur en duurt ongeveer een uur. Na de zomerstop is er op 1 september weer een zangbijeenkomst. Meeluisteren via de huislijn is mogelijk. Van harte welkom!

Bijbelkring

Het is goed en nuttig om het Woord van God te onderzoeken om te ontdekken wat de Bijbel vandaag ons te zeggen heeft. De volgende bijeenkomsten staat gepland op woensdag 18 september. We vervolgen de lezing uit de gelijkenissen. De Bijbelkring begint om 15.00 uur en duurt ongeveer tot 16.15 uur.

Overleden

Op 21 juni overleed mevrouw A. Demmendaal. Op 20 juli kwam er een einde aan het leven van mevrouw J. Weber-van der Does. We wensen hen die achterblijven veel sterkte toe in het omgaan met het verlies.

In Memoriam

Op 29 juni 2019 overleed op 98-jarige leeftijd de heer Lammert Hensen. Na een moeilijke periode is een vader, schoonvader, opa en grootopa in volle vrede heengegaan. Door zijn familie tot het laatste toe begeleid. Wat is dat waardevol als je zo om iemand heen kunt staan.

Iemand die je lief en dierbaar is en waar je zo aan gehecht bent geraakt door al die jaren dat hij deel uitmaakte van het leven van zijn dierbaren. Het is niet alleen waardevol maar ook moeilijk omdat de laatste maanden van zijn leven niet gemakkelijk waren. Zijn gezondheidssituatie ging langzaam achteruit zodat opname in het ziekenhuis nodig werd. Het ouder worden en de gebreken die dat met zich meebrengt, werkten er aan mee dat het leven langzaam uit hem wegstroomde. Moeilijk voor hem, gehecht dat hij was aan het leven, moeilijk voor zijn familie, mede omdat hij zo gesloten was en zich moeilijk kon uiten.

Nadat ik hem beter leerde kennen, vertelde hij over zijn leven, over de hoogte- en dieptepunten. Over de tijd dat zijn vrouw, nog maar 32 jaar jong, geconfronteerd werd met een ernstige ziekte. Hij vertelde over de manier waarop hij naast haar heeft gestaan en zich totaal wegcijferde om goed voor haar te zorgen wat hem goed gelukt is. Een zware tijd vooral ook naast de zorg voor het gezin.

In Memoriam

Op 4 juli hebben we, in een dienst van Woord en Gebed, afscheid van hem genomen. Zijn leven lang heeft hij er van gehoord, in de kerkdiensten die hij bezocht, de laatste tijd trouw in Sonneburgh. Tijdens de Bijbelkringen. Door het lezen in de Bijbel toen hij dat nog kon. De boodschap van het Evangelie heeft vele malen geklonken in zijn leven. In de Here Jezus zoekt Hij mensen op met de boodschap van genade. Genade, die we nodig hebben om in vrede heen te gaan.

Die genade geeft God in Christus aan allen die in Hem geloven en om die genade vragen. Zij zullen zich in vrede te ruste kunnen leggen om in te slapen en wakker te worden in het Vaderhuis, een veilige woning. In dat geloof hebben wij zijn lichaam toevertrouwd aan de aarde op de begraafplaats in Barendrecht. Wij bidden hen die achterblijven Gods zegen toe in het omgaan met dit verlies.

Collecten en giften

De collectes tijdens de kerkdiensten en brachten de volgende bedragen op:

Zondag 16 juni, Geestelijke verzorging, € 175,55.

Zondag 23 juni, Geestelijke verzorging, € 154,65.

Zondag 30 juni, Geestelijke verzorging, € 137,65.

Zondag 7 juli, Diaconie, € 148,36.

Zondag 14 juli, Geestelijke verzorging, € 230,-. De

Avondmaalscollecte bracht € 119,- op,

Zondag 21 juli, Geestelijke verzorging, € 117,50.

Zondag 28 juli, Geestelijke verzorging, € 119,-.

Zondag 4 augustus, Diaconie, € 189,40.

Zondag 11 augustus, Geestelijke verzorging, € 142,18.

De collecte tijdens de Bijbelkring van 10 juli bracht € 31,60 op.

Van mevrouw K. ontving ik € 10,- en van de heer B. € 20,-, beide bestemd voor de Geestelijke Verzorging.

Met dank voor uw gaven.

Tenslotte

De zomertijd wordt nogal eens aangeduid als 'komkommertijd'. Een stille, rustige tijd. Mensen trekken er op uit, het is stil in de straat en rustig op de weg. Maar niet overall is het stil en rustig.

Wanneer velen opademen en het leven in een lagere versnelling voortkabbelt, zijn er beroepsgroepen die het extra zwaar te verduren hebben. Bijvoorbeeld de werkenden in de zorg. Degenen die aan hen zijn toevertrouwd, de groep van kwetsbare ouderen, gaan er niet op uit. Zij blijven zorg nodig hebben en in de afgelopen periode extra door de weersomstandigheden.

Maar zoals een ieder recht heeft op vakantie, gaan verzorgenden er ook op uit. Dat betekent wel dat zij die op de werkvloer overblijven bovenmate worden belast. En dat is te merken. Een grote zorg in de zorg. Petje af voor hen die de minimale zorg blijven verlenen. Gelukkig dienen zich nieuwe arbeidskrachten aan maar voordat zij op een kwalitatief voldoende niveau zitten, gaat er nog enige tijd over heen. Wat is het dan belangrijk in deze tijd van krapte, waardering te tonen voor hen die zorg en welzijn verlenen, maar ook dat er uit de kring van familie, om daar waar het kan, een helpende hand te bieden.

Een hartelijke groet aan u allen.

ds. A.L.A. den Besten

Samen uit

Zangdiensten Breepleinkerk

15 september

Mannenkoor "Noord-West Veluwe" o.l.v. Martin Mans, orgel en piano: Martin Mans en Wim de Penning, sopraan: Annelies Schep, voorganger: ds. Arnold Vroomans

29 september

Chr. Gem. Koor "Groote Lindt" en Gemengd koor "Omnia cum Deo" o.l.v. Greard van der Zijden, orgel: Martin Mans, trompet: Jantine Kalkman, voorganger: ds. Taco Koster

Meubelstoffeerderij Roza
Vrijblijvend prijsopgaaf
Meubelstoffeerderij sinds 1962.
Telefoon: 06-17988189
Griseldastraat 4 | 3077 CM
Rotterdam
E-mail f.roza1@kpnplanet.nl

TIMMERMAN NATUURSTEEN

Grafgedenkenstenen

Traditioneel en eigentijds
In alle prijsklassen
Natuursteen of glas/RVS
Deskundig advies

Nieuwerkerk (Zeeland),
Hellevoetsluis, Rotterdam,
Berkel en Rodenrijs, Goes

Nieuwe Crooswijkseweg 66b
3034 PS Rotterdam
telefoon 010-4136910

TIMMERMAN-NATUURSTEEN.NL

Vakmanschap sinds 1839

Inschrijving geopend voor cursussen TVG

Op de website www.tvgrotterdam.nl is de inschrijving opengesteld voor het cursusjaar 2019-2020 voor de cursussen Theologische Vorming Gemeenteleden en Geïnteresseerden Rotterdam (TVG).

Naast informatie over de driejarige basisopleiding biedt de website een overzicht van een reeks kortlopende cursussen.

De bijeenkomsten voor de basisopleiding zijn op maandagavond of dinsdagochtend in kerkgebouw 'De Hoeksteen' in Capelle aan den IJssel. De korte cursussen zijn te volgen in de Alexanderkerk (v/h Verrijzeniskerk) te Rotterdam.

Voor aanvullende vragen en antwoorden kunt u bellen met mw. M. Koole, tel. 0167-536671, of mailen met mw. M. Bezemer, tvgrotterdam@online.nl.

Joodse bijbeluitleg

Graag wijzen wij u/jou op de mogelijkheid om vanaf september deel te nemen aan één van de leerhuizen in de omgeving. In de meeste leerhuizen wordt het Tora-gedeelte (sidra) behandeld dat die week in de synagoge wordt gelezen. Soms wordt dit gecombineerd met de lezing uit de profeten (haftara). Het is een unieke manier om inzicht te krijgen in de Joodse manier van omgaan met de bijbel en de talmoed. U hoeft geen Hebreeuws te kennen om aan een leerhuis deel te nemen. U kunt kiezen uit de volgende mogelijkheden:

- *Dijksynagoge Sliedrecht*, elke 14 dagen op maandagavond
Anneke van Dijk, verbonden aan de liberaal joodse gemeente Den Haag

Behandeling van de sidra en haftara van de week. Na de pauze wordt het deel 'Berachot' (de zegenspreuken) uit de Babylonische Talmoed bediscussieerd, uit de Nederlandse vertaling van Jacob Nathan de Leeuwe.

Informatie: info@dijksynagoge.nl

- *Leerhuis Noordeloos*, elke maand op dinsdagavond
Tirtzah Middleton, verbonden aan de liberaal joodse gemeente Utrecht

Behandeling van de sidra en haftara van de week.

Informatie: Piet van der Pols, 0180- 418 166, polswinden@outlook.com

- *Leerhuis Rotterdam-Hillegersberg*, elke maand op donderdagmiddag

Rabbin Tzvi Marx uit Vught

Behandeling van opeenvolgende sidrot (meervoud van sidra)

Informatie: Nellie de Jong-Stam, 0181-848217, nellie.stam@yahoo.com

- *Leerhuis Pauluskerk Rotterdam*, elke maand op donderdagavond
Ds. Kees Schakel uit Amsterdam

Behandeling van de haftarot (meervoud van haftara) uit 1 en 2 Koningen. U krijgt van tevoren materiaal toegestuurd om te lezen.

Informatie: Wim van Stiphout, wimvstiphout@planet.nl

Willem Stolk – namens de Provinciale Werkgroep Kerk & Israël Zuid-Holland

IJsselmonde Zingt

Op zaterdag 5 oktober is er weer onze traditionele IJsselmonde Zingt in de Pelgrimskerk deze keer zal meewerken: het Interkerkelijk Koor De Regenboog uit Lunteren o.l.v. Ineke Bos.

Peter Overduin heeft weer de algehele leiding.

De avond begint om 19.30 uur, de zaal is open vanaf 19.00 uur.

De toegang is gratis, aan het eind is er wel een collecte voor de gemaakte kosten, er is gratis parkeren, en met tram lijn 2 is het een paar minuten lopen.

Op zaterdag 16 november zal de 100ste keer zijn dat we deze avond organiseren. Ook dan hopen we er een gezellige avond van te maken.

Kom allemaal gezellig meezingen en luisteren.

Met vriendelijke groet
Joke Vlot

VAN DER WIEL MAKELAARDIJ
We maken 't rond

Het vertrouwde adres voor:

- Woning verkoop
- Woning aankoop
- Woning taxatie

• Bredenoord 2 • Rotterdam • 010 4978441 • info@wielmak.nl •
• www.wielmak.nl •

'Vereniging Wijkbus Groot-IJsselmonde'

is er voor 55-plussers en mindervaliden, die niet zelf voor vervoer kunnen zorgen. De wijkbus rijdt binnen Beverwaard, Groot-en Oud-IJsselmonde, Lombardijen. Soms ook naar bestemmingen buiten die wijken.

www.wbgij.nl

Wie gebruik wil maken moet wel eerst lid worden. De wijkbus rijdt van maandag tot en met vrijdag. *Meer informatie? Meteen lid of vrijwilliger worden? ->* **010-4795404 / wijkbusgrootijsselmonde@gmail.com**

MICN-Rotterdam.nl

Aanvang dienst elke zondag: 15.45 uur
Locatie: Adriaen Janszkerk | Kasteelweg 50 | Rotterdam

Hier uw advertentie?

Stuur een e-mail naar advertentie@kerkinijssemonde.nl

Oplossing puzzel

B	I	J	B	E	L		L	O	P	E	R
E			G	L	A	S		V	E	N	
E	L			S	A	M	O	E	R	A	I
L	A	M			N	A	D	R	U	K	
D	R	A	S			K	E	A			L
E	G	Y	P	T	E			L	A	D	E
N	O			R	U	N				R	U
S			K	E	I			T	H	E	B
T	A	N	I	G				R	E	S	
O	L	M					H	O	R		G
R	E	I	S				E	S	T	H	E
M				A	A	N		Z	E	R	O
		B	E	L	A	N	G		L	E	E
S	A	B	O	T	E	U	R			I	D
		A	R	M			P	L	U	S	
V	R	O	O	M			P	R	I	O	R

010 413 25 82
24 uur per dag bereikbaar.

Wij zijn er om u te helpen

We regelen iedere uitvaart met zorg en respect

Een perfecte uitvaart wordt vaak bepaald door de kleine details. Door aandacht en kennis van zaken. Door rust en planning.

Met een historie van 85 jaar weten de mensen van Van der Kraan als geen ander, dat een uitvaart moet worden omringd met zorg en respect.

Joseline Pameijer Uitvaartverzorgster

UZZK Uitvaart Zorgcentrum van der Kraan
Uitvaartcentrum De Palm

Van der Kraan Oudedijk 114-116, Rotterdam
De Palm Palmentuin 73, Rotterdam

De Protestantse Kerk in Nederland wil u graag op de hoogte brengen van activiteiten in het hele land, van nieuwe uitgaven en materiaal voor het gemeentelven. Hieronder een greep uit de komende activiteiten. Samenstelling: Jedidja Harthoorn

*Meer nieuws op
protestantsekerk.nl*

Kaartspel 'Het Goede Verhaal'

Spelenderwijs de Bijbel ontdekken? Dat kan met het kaartspel 'Het Goede Verhaal'. Verover kaarten, ontdek bijzondere bijbelverhalen en win! Het spel richt zich op 4- tot 12-jarigen, maar alle generaties kunnen meedoen. Speel het spel in het gezin, met een kindergroep of met de hele gemeente en ga zo op een originele manier aan de slag met de Bijbel. Een mooie manier om als gemeente het seizoen samen te starten, of om binnen het gezin samen bijbelkennis op te doen.

Bestel het spel via jop.nl/webwinkel

PAX Vredesweek

Van 21 t/m 29 september organiseert PAX de jaarlijkse Nationale Vredesweek, met ditmaal het thema *Vrede verbindt over grenzen*. Het thema nodigt uit om de grenzen op te zoeken en te onderzoeken. Want aan de andere kant van de grens wacht vaak een wereld aan ontmoetingen en mogelijkheden. Veel mensen leven steeds meer in de eigen bubbel, en spreken steeds minder mensen uit andere bubbels. Polarisatie ligt dan op de loer. En dat terwijl vreedzaam samenleven met mensen uit andere bubbels en verschillende culturen

goed mogelijk is. Elke dag zetten vele duizenden mensen in heel Nederland zich in voor een inclusieve samenleving. Tijdens de Vredesweek worden in het hele land honderden activiteiten georganiseerd: van filmavonden tot festivals, van vieringen tot debatten. Benieuwd wat er in uw buurt gebeurt? Ga dan naar www.vredesweek.nl/agenda.
vredesweek.nl

Verhalen van geloof, hoop en liefde

Kent u de podcast 'Petrus Vertelt' al? In deze podcast vertellen mensen uit de Protestantse Kerk verhalen over geloof, hoop en liefde. Stuk voor stuk zijn dat mooie, bijzondere of ontroerende verhalen - elk verhaal is persoonlijk en echt gebeurd. Zo vertelt Margje hoe ze uit haar depressie omhoog klom en nu elke Pasen 'opstandingskracht' ervaart, vertelt Jan-Pieter hoe hij een belangrijke les leerde van een dakloze en vertelt Roel hoe hij naar Santiago de Compostella fietste. Ieder verhaal duurt ongeveer 10-15 minuten.

soundcloud.com/petrusvertelt

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

Kerk in IJsselmonde

Redactie:

Groene Tuinkerk

Corrie Melenberg-Schop
redactie.gtk@hotmail.com

Adriaen Janszkerk

Annet de Ruiter
redactie.ajk@gmail.com

Pelgrimskerk

Germa van Veen en Robert Bontenbal
kerkblad.pk@kerkinijsselmonde.nl

Eindredactie

Annet de Ruiter
010-4137669
redactie.ajk@gmail.com

Bezorging:

Groene Tuinkerk

Dhr. J.P. van der Meer 010-4292573

Niet ontvangen:

Adriaen Janszkerk

Dhr. B. de Ruiter 010-413 76 69

Pelgrimskerk

Dhr. Welter 06-31 96 94 86

Wijzigingen AJK en PK:

ledenadministratie@kerkinijsselmonde.nl

Wijze van betalen:

GEREFORMEERD IJsselmonde

NL10INGB0000188602

NL09RABO0159096480

o.v.v. 'abonnement kerkblad'

V.V.B. administratie: K. Telleman

Koninginneweg 169, 3078 GM,

010- 482 81 47, ktelleman@live.nl

HERVORMD IJsselmonde

NL12INGB 0000031620

o.v.v. 'Bijdrage kerkblad'

Advertenties :

Voor informatie en een prijsopgaaf kunt u zich wenden tot dhr. Jaap Pols
advertentie@kerkinijsselmonde.nl

Eerstvolgende kopijdatum:

vrijdag 20 september 2019

18.00 uur voor het magazijn van oktober 2019 met het thema: **Herfst-tijd**

Druk: Veldhuis Media, Raalte

Gereformeerde Kerk (www.groenetuinker.nl)

Kerkgebouw en kerkelijk bureau: Groene Tuinkerk,

Groene Tuin 353, 3078 KG, 010 - 482 49 56

Kosters: Fam. Kranenburg, 06 - 21 20 19 25

Piet van Rikxoort 06 - 27 31 40 93

Scriba: J. Oorebeek, Grote Hagen 80a, 3078 RC,
06 - 52 45 26 56, ooreb006@ziggo.nl

bijdragen kerk (o.a. VVB).....NL10 INGB 0000 1886 02
of .....NL 09 RABO 0159 0964 80

Diaconie.....NL61 INGB 0000 2056 29

Zending.....NL32 INGB 0000 5634 99

Samenwerkingsproject .....NL6 1 INGB 0000 2056 29

Herv./Geref. Diaconie o.v.v. Project Werelddiaconaat

Kerkradio.....NL 10 INGB 0000188602

Verjaardagsfonds.....NL10 INGB 0000 1886 02
of .....NL09 RABO 0159 0964 80
o.v.v. Verjaardagsfonds

Hervormde Gemeente (www.kerkinijsselmonde.nl)

Kerkgebouwen: Pelgrimskerk, (tevens postadres)

Reyerdijk 51, 3079 NC, Rotterdam, 010 - 482 42 08

Adriaen Janszkerk

Kasteelweg 50, 3077 BN, Rotterdam, 010 - 482 72 62

Preses kerkenraad: Ds. J. Schaap

Scriba: Mw. S. van Vliet-Visser, 010 - 483 60 24 en
Dhr. H. van Iersel, 0184 - 77 10 20
scriba@kerkinijsselmonde.nl

Vertrouwenspersoon: Mevr. Irene de Rooij-Wildeman 010-479 19 93
iredr@outlook.com

Ledenadministratie: ledenadministratie@kerkinijsselmonde.nl

Reyerdijk 51, 3079 NC Rotterdam

Diaconie: diaconie@kerkinijsselmonde.nl
NL30 INGB 0002 7781 42

College van Kerkrentmeesters:

Secretaris: Bastiaan de Ruiter, 010 - 413 76 69
secretaris.cvk@kerkinijsselmonde.nl

Penningmeester: Jaap Pols, 06 - 35 11 22 90
penningmeester.cvk@kerkinijsselmonde.nl

Vrijwillige bijdrage/kerkbalans.....NL75 INGB 0002 9756 00

Alle andere acties en giften.....NL12 INGB 0000 0316 20

Collectebonnen .....NL78 INGB 0003 6819 00

Hervormde begraafplaats (www.begraafplaats-ijsselmonde.nl)

Benedenrijweg 489, 3077 CJ, Rotterdam

tel. 06 135 565 85 en 010-483 14 13

Beheerder: Cor Vink

Vertrouwenspersoon: Mevr. Irene de Rooij-Wildeman 010-479 19 93
iredr@outlook.com

Stichting Behoud Adriaen Janszkerk (www.adriaenjanszkerk.nl)

info@adriaenjanszkerk.nl

NL49 INGB 0000 2258 27

VREDE

KIK

Manuël doet vervelend. Dat doet hij altijd in de jongerengroep, weet Kikker. "Vandaag", zegt de dominee, "maken we een vredesrijm. Schrijf twee rijmregels die gaan over vrede." Hij deelt mooie blaadjes uit. Met een potlood in de hand zitten de jongeren diep na te denken. Behalve Manuël. Hij tekent een monster met grote poten en tanden. Maar niemand let op hem. Björn mag zijn rijm voorlezen: "Vrede is gezellig, vrede is fijn, kon het altijd maar vrede zijn." "Ó wat een gein!" sist Manuël zachtjes. Niemand reageert. Dan is Mariska, ze leest: "Vrede is mijn grootste wens. Ik wil vrede voor ieder mens." "Dikke pens!" roept Manuel, nu wat harder. De dominee kijkt hem streng aan. Dan is Liam aan de beurt: "Stop met geweld en moord. Heb je wel eens van vrede gehoord?" "Lekker gestoord!" gilt Manuël.

Nu is de maat vol. "Inderdaad, Manuël," zegt de dominee, "dit is storend en irritant. Wat heb jij geschreven?" Manuël zwaait zijn tekening omhoog. "Niks" zegt hij. "Jawel." zegt Liam rustig, "Je hebt een monster getekend. Dat gaat over vrede." "Nee, hij is gemeennnn, gggrrrrr!!" doet Manuël. "Dus moet je hem transformen!" zegt Liam. Daar is iedereen het mee eens. Zelfs Manuël, die meteen begint te gummen. Als hij zijn nieuwe vredesmonster laat zien, rijmt Liza: "Vrede heeft geen scherpe tanden, en geen poten maar handen." "In alle landen!" roept Manuël trots. En Kikker denkt: 'Ik heb zachte poten. En geen tanden. Ik ben een vredesmonster.'

Vrede is...

Rebus

Vrede is zingen en dansen en praten,
vrede is lief doen in plaats van haten.
Vrede is vriendelijk samenleven,
vrede is andermans fouten vergeven,
vrede is spelen en samen eten.
Vrede is meer over God willen weten.

Waarom herken je de echte vrede? Jesaja, een profeet uit de Bijbel, weet het, nu jij nog!

Oplossing: Niemand doet nog kwaad, iedereen kent de Heer. (Jesaja 11:9)

Uit de Bijbel

'God heeft ons een nieuwe hemel en een nieuwe aarde beloofd vol gerechtigheid. Doe je best om in vrede te leven, nu we die verwachten!'

(2e brief van Petrus hoofdstuk 3,13-14)

Teksten: Marjet de Jong
Tekeningen: Marcel Jurriëns